

Državni nadzor nad vsebino Interneta

Darko Bulat

CETERUM d.o.o.

Država vstopa zadnja

- Zakonodajalec vzpostavlja pravila, ki veljajo tudi za Internet
  - Zaščita premoženjskih pravic, avtorskih pravic, osebnosnih pravic,
  - Določanje “neprimernih vsebin” (illegal content)
  - Sankcije
-
-

Državni nadzor nad vsebino je!

- primer št. 1: www.udba.net
  - primer št. 2: www.bwin.com
  - primeri: zasebne tožbe zaradi vsebine na Internetu (vloga države)
  - primeri: kazenski pregon zaradi vsebine ne Internetu (npr. terorizem)
-
-

Svoboden Internet kot iluzija

- V splošnem je romantičnega, povsem svobodnega Interneta konec.
- Internet v glavnem že pod nadzorom
- “Žepi” svobode na Internetu (npr. zaprte uporabniške skupine)

CENZURA (definicija)

(SSKJ): *uradno pregledovanje javnosti namenjenih del: opravljati cenzuro; dati, poslati članek v cenzuro; pog. ne vem, če bo šel spis skozi cenzuro če ga bo cenzura odobrila; ...*

Oblike vpliva na vsebino

- Zaradi narave Interneta, predhodne “cenzure” ne bo, tako kot je že dolgo let ni v klasičnih medijih
  - “Samocenzura”, samoomejevanje je tista oblika omejevanja, ki terja od avtorja samega spremembo teksta. Avtor sam spremeni snov.
-
-

Samocenzura

- Prevladujoča oblika nadzora nad vsebino

Starševski nadzor

- Brez starševskega nadzora ne gre, zlasti pri otrocih do 15 let (mlajši mladoletniki, brez poslovne sposobnosti)
  - On-line dostopna pornografska vsebina
  - Spletne klepetalnice
  - On-line plačila
-
-

Nadzor ISPjev nad vsebino

- ISPji so “vmesni člen” med ponudnikom vsebine in končnim uporabnikom
  - “Priročna tarča” (primera www.udba.net, www.bwin.com)
  - ISPi zares skrbijo le za nemoteno delovanje omrežja
  - Boj zoper “spam”, DOS, DDOS napade
-
-

Položaj države

- Država bi nadzorovala, a nima vzvodov
  - Pritisk javnosti (npr. starši)
  - Zainteresirane skupine (lobiji)
  - Politična volja
  - Zakonodaja, podzakonski akti
-
-

Kako nadzorovati vsebino

- Ozaveščanje (starši, proizvajalci vsebin)
  - Klicni center za prijavo nelegalnih (in škodljivih?!) vsebin
  - Oba načina nadzora v Sloveniji prisotna, kot EU projektka v začetni fazi
-
-

Ovire za državni nadzor

- Zaščita zasebnost
  - Svoboda izražanja
  - Svoboda veroizpovedi
  - Partikularnost zakonodaje in pristojnosti => Tehnološka nezmožnost popolnega nadzora (ničnost odločbe pri www.udba.net zaradi nezmožnosti izpolnitve)
-
-

Možnosti

- npr. “Great firewall of China”
  - Znotraj države uveljavljati lastne zakone
  - Tuji promet maksimalno omejevati in ga spuščati skozi “požarne zidove” (kot v podjetjih) v državni lasti
  - V Sloveniji oz. v EU zelo malo verjetno
-
-

Zakonito prestrezanje

- Zakonito prestrezanje NI sredstvo nadzora nad vsebino na Internetu, temveč le posebna metoda v pregonu storilcev kaznivih dejanj (omejeno po času, po “tarči” prestrezanja, utemeljeno v konkretni in posamični odredbi...)
  - Promet (telefonski, fax., Internet, VoIP) zavarovati tako, da vzdrži kot dokaz na sodišču
  - Povezava do policije (FTP, on-line)
-
-

“Data retention”

- “Data retention” NI sredstvo nadzora nad vsebino, temveč le pripomoček pri ugotavljanju “kaj je kdo naredil?”, v primeru incidenta
  - E-mail logi, IP logi, itn.
  - sporočanje upravičenim organom
-
-

Boj zoper terorizem kot izgovor

- Možnost: kombinacija ukrepov pri “zakonitem prestrezanju” in “data retentionu”, prestrezanje in sprotno beleženje in analiziranje VSEGA Internet prometa (poskusi v ZDA)
  - Dilema: Ali v “boju zoper terorizem”, ki naj bi bil začasne narave, vzpostaviti tisto infrastrukturo, ki bo trajna?
-
-

Državni nadzor

- Država kot tista, ki zgolj reagira na prijavo in po potrebi sankcionira nelegalno vsebino (zlasti pri kršitvah avtorskih pravic)
  - Država, kot tista, ki aktivno spremlja in reagira tudi brez prijave (terorizem, mednarodno trgovanje z orožjem, z drogo)
-
-

Hvala za pozornost

darko.bulat@ceterum.si
